

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1920.

II. ÉVFOLYAM. 115. SZÁM.

PÉNTEK, MÁJUS 21.

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 25.— K Félévre . . 150.— K
Negyedévre 75.— K Egész évre 300.— K

EGYES SZÁM ÁRA 1 KORONA.

Kapható az összes dohányfőzsdékben és az utcai árusítóknál

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

A Területvédő Liga Debreczenben.

Mint az Egyetértés már közölte, a Területvédő Liga budapesti küldöttei f. hó 22-én, szombaton délután 5 óra 10 perckor érkeznek városunkba.

Másnap, 23-án, pünköst vasárnapján,

reggel 7 órakor zenés ébresztő, délelőtt 9 órakor az összes keresztény templomokban könyörgő istentisztelet Magyarország területi épségéért.

Az istentisztelet alkalmával a nagytemplomban M. Némethy Ella és Toronyi Gyula a m. kir. Operaház tagjai, a róm. kath. templomban Nagy Bella énekművésznő énekelnek.

Istentisztelet után

a főtéren elhelyezett sátrak előtt a fővárosi művészvilág kiválóságai énekelnek, szavalnak stb.,

miközben Debreczen urasszonyai és urleányai virágot, propaganda iratokat és levelező-lapokat árusítanak.

Délután 4 órakor

a Bika nagytermében alakuló közgyűlés lesz,

amely alkalommal dr. Ajtay József miniszteri tanácsos, a Liga ügyvezető alelnöke, dr. Okolicsányi László, dr. Csilléry András és dr. Kovács J. István fognak beszédeket tartani.

Este 8 órakor

a Csokonai-színházban nagy Művész-est.

Szerepelnek: M. Némethy Ella, a m. kir. Operaház tagja. Somló Emma a Nemzeti Színház tagja, Szilágyi Rózi, a Belvárosi Színház tagja, Nagy Bella és Gregor Szondy Izabella énekművésznők, Harmath Boris és Keresztény Mariska, a m. kir. Operaház magántáncosnői, Testoriné gróf Lányi Lulu drámai művésznő, Bakó László, a Nemzeti Színház tagja, Toronyi Gyula, a m. kir. Operaház tagja, Karácsonyi István zene-tanár, az Operaház karmestere és Szilágyi Béla székely főhadnagy.

Kérjük a város hazafias közönségét, hogy ugy a fogadtatáson, mint a másnapi ünnepeken minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek, hogy ezt a nagy napot városunk tradícióhoz hiven oly fényessé, erkölcsi és anyagi sikerekben oly gazdaggá tehessek, amely méltán megdillel az a társadalmi egyesület, amely a leg-szentebb jelszót, szeretett Hazánk területi integritását írta lobogójára.

Előkészítő bizottság.

Praznovszky írja alá a békét.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, május 20. Ma délelőtt 12 órakor miniszterközi értekezlet volt, amelyen a békeszerződés aláírására vonatkozó teendőket beszéltek meg. A békét Praznovszky Iván, a béke delegáció főtitkára fogja aláírni.

Repülőgép fog közlekedni Budapesttől Debreczenig.

Utásokat is szállítanak.

Budapest, május 20. Az Aero-forgalmi Részvénytársaság a modern repülő-technikát a polgári gyakorlatban is érvényesíteni akarja. Már megindította akcióját, amelynek során a személyforgalmat is fel akarja venni. Öt fővonal lesz. Budapestet Debreczen-

nel, Szegeddel, Péccsel, Szombathelyen és Miskolccal kötik össze. A béke helyreálltával bekapcsolódnak a világjárati légi forgalmába. Budapest és Bécs között már folyik a forgalom. — A 180 kilométeres utat 80 perc alatt tette meg egy repülő.

Az oláhok kivonulása Biharvármegyéből.

Budapest, május 20. Hivatalosan jelentik: A román csapatok a napokban kiűrtették Pocsajt és Kismarját.

Székelyhidra 47 erdélyi magyar ifju érkezett, akik az oláhok sorozása elől szöktek meg. Elmondották, hogy az erdélyi magyarok csapatostól igyekeznek menekülni az oláhoktól, akik mindenáron az oláh hadseregbe akarják besorozni őket.

Zalaegerszeg, május 20. A szerbek Csáktornya magyar tisztviselőit mind kiutasították, mert nem akarták letenni a hűség esküt.

Szerdáig elnapolták a nemzetgyűlés üléseit.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, május 20. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Rakowszky István elnök. Bemutatta Hegyeshalmi Lajos kérvényét a 8 órai munkaidő törvénybe iktatása iránt. Bejelentette, hogy Gömöréy Györgynek és Pallavicini György ögrófnak sürgős interpellációra az engedélyt megadta. Napirenden a fővárosi törvényhatósági bizottság újjáalakításáról szóló törvény van.

Szerényi József báró elfogadja a javaslatot. A bolsevizmus előtt a fővárost a nemzet szívének tartottuk, a bolsevizmus alatt azonban elvesztette keresztény magyar jellegét. Egy klikk uralkodott ott s azokért, akik ott történtek, mi vagyunk a felelősök, mert megtűrtük. Kik idézték elő a budapesti kommunizmust? A főváros titkos csőcseléke.

Friedrich István: Zsidók csőcseléke. Szerényi József báró: Mondjuk, hogy zsidók csőcseléke. A munkást büntetni nem szabad, mert ők érzik legtovább a szerencsétlenséget. Emeljük magunkhoz őket, hogy minél hamarabb talpra álljanak. Ő a vallás-erkölcsi nevelésben látja az új rend alapjait. A fővárosi polgárságot védi ezután. Hivatkozik az ő kormányzati idejére.

Közbekiáltás: Szomorú idő volt! Szerényi József báró: Allok elébe mindég, minden vádnak. Végül ajánlja, hozzak kapcsolatba a falut a várossal.

Bárczy István szólalt föl ezután. A gyorsírói jegyzetből értesült arról — mondta —, hogy Barla-Szabó József dr. tegnap azt mondta, hogy ő, mint polgármester, milliókat szerzett. Honnan veszi Barla-Szabó József a bátorságot, hogy ilyet mondjon.

Barla-Szabó József dr.: Annakidején a lapokban olvasta, hogy másfél millióért villát vett a Svábhegyen s mikor a polgármesteri székbe ült, tele volt adóssággal és azt érte kifizették.

Bárczy István: Hazugság!

Nagy zajban folyt le ez a vita. Bárczy István: Ő éppen olyan vagyontalan most, mint akkor volt, amikor a polgármesteri székben ült. Ezután a javaslatához szól hozzá. Szükséges — mondta — hogy a fővárosi törvényhatósági bizottsági választásoknál is éppúgy a keresztény pártok győzzenek, mint az országban mindenütt. A javaslatot csak módosításokkal fogadja el.

Az elnök: A miniszterelnök ur kíván szólni.

Simonyi-Semadam Sándor miniszterelnök: Holnap a koronázó templomban Budavár visszafoglalásának alkalmából gyászmise lesz. Kéri a képviselőket, hogy azon minél számosabban jelenjenek meg. Indítványozza, hogy a nemzetgyűlés napolja el magát szerdáig.

A ház ehez hozzájárult. Pallavicini György ögróf interpellációt intéz az összkormányhoz, hogy milyen intézkedéseket hajlandó tenni a gabonatermés biztosítása érdekében.

Nagyatádi Szabó István közlélmézési miniszter válaszolt az interpellációra. Kijelentette, hogy a gabonát kivételre az állam adja el.

Letartóztattak egy képviselőjelöltet, aki a románok kéme volt.

Budapest, május 20. A rendőrség előtt régóta gyanus volt Rejöd Alpár dr. fővárosi ügyvéd, aki a tiszántuli választások alkalmából pártönkivüli keresztény nemzeti programmal. A rendőrségnek az a gyanuja, hogy Rejöd Alpár dr. a románok kéme.

Rejöd Alpár dr. észrevette, hogy a rendőrség gyanakszik reá s ezért nemrégiben eltűnt Budapestről. — A napokban azonban visszajött, elfoglalta fejedelmi előkelőséggel berendezett lakását a Dunapalota szállóban s folytatta régi életmódját, pazarul szórta a pénzt.

A rendőrség tegnapig figyelte és tegnap letartóztatta.

Két asszonnyal élt egyszerre.

Farkas József nyirbalkányi földmives érdekes bigámia ügyében folytat most nyomozást a csendőrség. Farkas József a mult év folyamán Debreczenben feleségül vette Villás Máriát, Nem sokáig voltak együtt, mert Farkas nyugtalan hajlama hajtotta a vándorlásra. Rövidesen elkerült Nyirbalkányba, ahol ismét megirigyelte a házasetlet gyönyöreit és újból a Hymen rózsalánca alá hajtván fejét, feleségül vette Pór Mária, nyirbalkányi hajadont. — Talán sohasem derül ki Farkas kettős házassága, ha a két asszony véletlenül Debreczenben nem találkozik. Kölcsönösen érdeklődtek egymás férje után és kiderült, hogy egy és ugyanazon embernek feleségei. A két asszony természetesen feljelentette a kékszakálu Farkast a csendőrségen.

Most azonban érdekes fordulat állott be az ügyben. A nyomozás ugyanis kiderítette, hogy Farkas neszét vette az ellene folyó vizsgálathoz és második számú feleségével, Pór Máriával a Halápról, ahol eddig tartózkodott, megszökött.

Az angol munkás-párt Tatabányán.

Budapest, május 20. Az angol munkás-párt küldöttsége ma Weegwood angol alezredes vezetésével Tatabányára utazott a munkásviszonyok tanulmányozása végett. A küldöttséget Kmoskó Mihály dr. egyetemi tanár és a miniszteriumok főbb tisztviselői kísérték.

Hajdumegye tiltakozása a békeszerződés ellen.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága hosszú, kényeszerű szünet után tegnap délelőtt tartotta meg első rendes közgyűlését, amelyen 1917., 1918. és 1919. évi ügyeket is tárgyaltak.

A közgyűlésnek kiemelkedő és fontos tárgya volt *Pákozdy Sándor* alispánnak nagyjelentőségű időszaki jelentése, amely a legpontosabb részletességgel s magyar hazafias érzéssel foglalkozik az 1898. év óta történt szomorú eseményekkel. A jelentés történelmi értékű okmánya Hajdúvármegye két évi életének.

Pontban 10 órakor nyitotta meg a népes közgyűlést *Szomjas Gusztáv* kormánybiztos-főispán.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés — mondta — az őszi rózsás forradalom óta csak egy ízben tartott ülést. Az alispán ur nagyon helyesen tette, hogy a közgyűlést nem hívta egybe, mert a közgyűlésnek legfőbb feltétele a függetlenség, ez pedig sem a Károlyi-kormány, sem a kommunizmus, még kevésbé a román megszállás ideje alatt nem volt meg s ez idő nem volt alkalmas arra. Ez magyarázza meg a mai nagy tárgysorozatot is. Amikor a forradalom kitört, amelyet idegen fajú és célu akarnokok csináltak, a magyarság attól távol állott. A forradalom mindjárt áldozatot kívánt, egy nagy magyar embert, akinek halálát sokaké követte. Hajdúvármegyében is *Fekete László* dr. polgármester, *Tokaji Ferenc* rendőrkapitány és *Körner Béla* földbirtokos esett áldozatul a gyilkos terrornak. Indítványozom, hogy emléküket jegyzőkönyvben örökítsük meg. (Helyeslés.) *Tisza* István gróf sirbátételével kormányzó nélkül maradt az ország s nélkülözni kellett ezt a nagy férfit, akit nagy időkben szokott adni a Gondviselés. Hanem jöttek helyette *Károlyi Mihály* gróf, *Diener-Dénes*, *Kunfi*, *Kohn* Béla, *Szamuelli*, akik soha magyarok nem voltak. Sajnos, mi későn ébredtünk föl és lecsuktunk s bekövetkezett a rettenetes összeomlás, amely a hazát és nemzetet sujtotta. Azzal a puska-durránással indult ez meg, amely *Tiszát* megölte, vele nem egy személyt, hanem egy nemzetet akartak meggyilkolni. *Ő szimbóluma volt a keresztény és nemzeti irányzatnak*, mint erős köszikla állott a destruktív irányzattal szemben. Sokan nem értettünk vele egyet gyakorlati politikája terén, de halálában megértjük. Nagy tudása, óriási akaraterője, magyar őszintesége, törhetetlen jelleme tették őt nagygyá. Hogy azután mi történt, azt tudjuk. Lesúlyedtünk erkölcsileg és anyagilag. De majd helyrejavítunk erkölcsileg és kiheverjük az anyagi bajokat is. Csak azt nem tudjuk, hogyan heverjük ki a gyilkos békefeltételeket. Egy dolgot kijelentünk: aláírja-e a kormány, vagy nem, mi a magunk részéről soha nem értünk egyet annak egyetlen pontjával és tiltakozunk ellene. Nem lesz nyugodalmunk, míg *Szent István* bírodalmának minden egyes pontja, minden dombja nem lesz a miénk. (Éljen! Ugy van!) Ez minden ér-

Két és fél milliárd kárt okoztak az oláhok Debreczenben.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A városi tanács tegnap tartott ülésén *Vásáry* István dr. tanácsnok előzetes tájékoztatást nyújtott a tanácsnak a még mindig folyamatban lévő oláh károkozásokról eddigi eredményéről.

Az okozott kár megközelíti eddig is a két és fél milliárdot.

A tájékoztató jelentés szerint az összes ama károk forgalmi értéke, amelyet az oláhok Debreczen városának és az iparosoknak, kereskedőknek, vállalatoknak, intézeteknek, magánosoknak okoztak a rekvirálásokkal, rablásokkal 230.223.461 korona. Ebből meg-

terítették teljes valuta értékben 5.698.219 koronát, szovjet pénzben 34.500 koronát, bonnokban 259.000 koronát.

Ebben az összegben nem foglaltatik benn az államnak, a mávnak, a postának, a távirónak, a waggongyárnak okozott károk, amelyek két milliárdra rugnak.

Egybevetve a magánosoknak és a városnak, valamint az államnak okozott károkat, így rug az összes kár értéke 2 és fél milliárdra.

A jelentést a tanács egyelőre tudomásul vette.

zésünk, ezt akarja minden csepp vérünk. Az erkölcsi megújulás ne csak jelszó legyen, hanem őszinte, következetes tartalma életünknek. Pártok és társadalmi osztályok harca nem ér semmit. A tisztántuli választások során a józan magyar nép higgadt magatartása meg fogja mutatni az egyetértést. Ha összetartunk és Magyarország konszolidált ország lesz, barátságunkat a külföld is keresni fogja.

Az eljénzéssel kísért és fogadott megnyitó beszéd után *Nábráczky* Béla olvasta föl az alispán terjedelmes jelentését, amely vázolja az 1918 októberé óta történt eseményeket, a vörös uralom, az oláh megszállás alatt történt szenvedéseket, az oláhok gaztetteit. Rámutatott a tisztviselői kar és főként *Rásó* István főispán áldozatkész s fáradhatatlan hazafias működésére. (Éljen *Rásó*!) Ismertette a közlelmezési viszonyokat. Takarékoságra és munkára hívta föl a lakosságot.

Végül kitért a békeszerződésre, festi annak igazságtalan, gyilkos voltát s kijelenti, hogy azt *Hajdúvármegye népe soha el nem fogadja, az ellen tiltakozik minden csepp vérével.*

A jelentést tudomásul véve megkezdte a közgyűlés 267 tárgyból álló tárgysorozat ügyeinek letárgyalását.

◆ SZÍNHÁZ ◆

Csokonai-színház műsora:

Szombaton *Dolovai* nábob leánya színmű, a *Bihari-színésziskola* vizsgálódása.

Vig-színház műsora:

Szombat *Szerelem* vására.

A szombathelyi hadosztály fényes symphónikus hangversenye.

Városszerte nagy érdeklődést keltett az a hír, hogy a szombathelyi gyaloghadosztály symphónikus hangversenyt rendez május hó 29-én, este a *Bika* disztermében, a szibériai hadifoglyok hazahozatala javára. A nemes, hazafias cél, azt nagyszabású művészi programja, valamint a szombathelyi gyaloghadosztály népszerűsége egyformán előre biztosítják annak sikerét. Előreláthatólag ott lesz ezen az estén Debreczen társadalmának fényes képviselője.

A rendkívül nívós és élvezetes műsor a következő:

1. *Erkel* Ferenc: Nyitány „Hunyadi László” operából. *Karnagy* Paulusz Béla soproni gy. e. — 2. *Schubert* Ferenc: H-moll Symphonia. a) Allegro moderato. b) Andante von moto. *Karnagy*: *Schuhfried* Adolf, vasi gy. e. — 3. *Lorenz* József: Előjáték *Molnár* F. „A Farkas” című vígjátékához. *Karnagy*: *Schuhfried* Adolf vasi gy. e. — 4. *Edvard* Grieg: I. Poor, Gynt Suite. a) Le matin. b) La mort d'Ase. c) La danse d'Anitra. d) Dans la halle du roi de montagne. *Karnagy*: *Kuhnert* Gyula zalai gy. e. — 5. *Berlioz* Hektor: „Nagy Rákóczy”, hangversenyinduló. *Karnagy*: *Paulusz* Béla soproni gy. e.

A jótékony célra való tekintettel felülfizetéseket is elfogadnak. A hangverseny jegyeit a *Színházi Figaró* hirdlapiroda (ref. bérpalota) árúsítja.

Id. Ábrányi Emil meghalt. *Budapesti* tudósítónk jelenti: *Id. Ábrányi* Emil tegnap este 9 órakor mátyásföldi nyaralójában meghalt. *Id. Ábrányi* Emil 1851-ben született s 1875-ban lett a *Petőfi-társaság* tagja. Az elhunyt édesatyja a m. kir. Operaház igazgatójának, *ifj. Ábrányi* Emilnek. Az iradalom nagy halottját a *Petőfi-társaság* temetteti el. A főváros díszsírhelyet adott.

A Debreczeni Székely Társaság

ma délután 6 órakor tartja utolsó propaganda előadását, melyen székely dalokat énekel református leánynevelő intézet énekkara, „Erdély kulturájáról” előadást tart *dr. Tankó* Béla egy. tanár a Székely Társaság választmányi tagja és népdalokat játszik *Halmos* Rezső a *Kiss* Béla zenekarának kíséretével. Előadás után sorolják ki a szakértők szerint huszonezer koronát érő 14 db festmény, melyekre sorsjegyek kaphatók még Aszmann kereskedésében, a menekültügyi kirendeltségnél és előadás után a pénztárnál darabonként 10 koronáért. Az értékes festmények megtekinthetők előadás előtt a vármegye-ház kistermében. A rendezőség kéri mindazokat, akik előadás végett sorsjegyeket vettek át, hogy ma délután 6 órakor a vármegye-házban a pénztárnál elszámolni sziveskedjenek.

A kecskeméti színház új igazgatója. A kecskeméti színház új igazgatójává *Bárdonyi* Pált választották meg.

Bihari Ákos bucsuestélya pünköst hétfőjén folyó hó 24-én, a Csokonai színházban. Jegyek elővélthetők a Csokonai színház pénztáránál.

Kelemen Pál miskolci színház vezetője a debreczeni színházról egykori kedvelt tagját *Kelemen* Pált, Miskolc most színházgatói választotta. *Kelemen* Pált Debreczenhez édes-bus emlékek kötötték, nagy intelligenciája, iradalmilag alaposan képzett művészember, aki Miskolcon bizonyára egész új színházi életet fog teremteni.

A színházi iroda jelentésével: *Szerelem* vására. Előrelát-

ható volt, hogy a *Vig* színház a *Szerelem* vására szenzációs újdonságával különleges nagy sikert fog aratni. A közönség elejétől végig feszült figyelemmel kísérte a grandiózus darab izgalmas cselekményét, mely mindenképen megérdemelte a közönség érdeklődését. Bizonyos, hogy a *Szerelem* vására sok telt házat fog vonzani. Ma, holnap és vasárnap lesz műsoron. *Pünkösti előadások.* Pünköst vasárnapján délután 5 órakor mérsékelt helyárrakkal az *Iglói* diákok, diáktörténet, este a *Szerelem* vására. Hétfőn délután a *Szerelem* vására, este az *Iglói* diákok kerül színpadra. Jegyek előre válthatók.

Egy dollárkirálynő kalandjai,

kalandor történet 5 részben, 28 felvonásban. Az amerikai filmgyártás egyik legszebb és leghatalmasabb alkotása, amely a külföldön és Budapesten osztatlan sikert aratott, nálunk ma mutatja be az *Apolló*. A darab címszerepét a bájos *Pearl Withe* játssza, akit a mi közönségünk az *Amerika* lánya című filmből ismer. Az öt folytatásos kalandor történet első része „A szent gyémánt” 6 felvonásban. Jegyelővétel délelőtt 10—12-ig, pénztárnyitás délután 4 órakor. Előadások 5, 7 és 9-kor.

Grieg zongora darabjai *Peters* kiadásban, nagy választékban érkeztek és kaphatók a „Méliusz” könyv- és zeneműkereskedésben.

Miss Amerikan IV. rész.

A negyedik részt *Veritas!* 6 felvonásban fokozott érdeklődés mellett mutatja be az *Urania*. Jegyelővétel délelőtt 10—12-ig, pénztárnyitás délután 4 órakor. Előadások 5, 7 és 9-kor.

A szerelem komédiája,

tragédia a színész életből 4 felvonásban. *Lavagabonde* francia regény után írta *Collette* W., a főszerepet *Mlle. Musidore* *Boris* ünnepelt primadonnája játssza, bemutatja az *Arany-Bika* mozi.

Nem! Nem! Soha!

URANIA.

Péntek, szombat, vasárnap:

Az amerikai *Pathé-gyár* remeke.

Miss Amerikan IV.

Filmregény 4 részben, 21 felvonásban.

A címszerepben: **Vernon Castle.**

IV. rész: VERITAS!

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

Arany-Bika mozi.

Péntek, szombat, vasárnap,

május hó 21—22—23-án:

Francia film.

SZERELEM KOMÉDIÁSA.

Dráma a színészvilágból 4 felvonás.

(*La vagabonde.*)

Főszereplő: **Mlle. Musidore.**

Előadások kezdete: 7 és 9 órakor.

APOLLO.

Péntek, szombat, vasárnap,

Az új amerikai filmgyártás remeke.

Egy dollárkirálynő kalandjai.

Kalandor történet 5 részben, 28 felv.

Főszereplő: **Pearl Withe.** — I. rész:

A SZENT GYÉMÁNT.

6 felvonásban.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

HIREK

Hogy folyt le a kommunizmus Földesen?

Mikor megjutalmazták a direktorium elnökét.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A debreczeni államrendőrség vidéki tisztogató munkájában legutóbb Földesre érkezett. Meglepetéssel tapasztalták a rendőrség közgei, hogy Földesen a kommunista uralom lefolyása egészen ujszerű volt.

A proletárdiktatura kitörése után történt, hogy Földes községben megjelent Barta „elvtárs”, a vörös őrség parancsnoka és Kozma Lajos, direktoriumi tag. Mivel Földesen szervezett munkás nem volt, összehívták a községi tanácsot, megmagyarázták nekik, hogy most milyen világ van és kinevezték id. Balogh Mihály földmivest a direktorium elnökévé. Balogh csak huzogatta a vállát, de hát a „poletár urak” parancsolták, hát elvállalta. Be is ment a község házára, ott aztán megbeszélte, hogy hát ő nem tudja, mi az a kommunizmus, hát csináljanak úgy, mintha értenék! Először beszédtek a nemzetőrösről a fegyverekről, de óvatosságból — mert hát nem lehessen tudni, mi lesz — harmadnap kiosztották a fegyvereket a lakosok közt. Nem is volt semmi rendzavarás, ment minden a legnagyobb rendben. A józan, derék hajdu-emberek folytatták az ő becsületes, szorgalmas életüket.

Egyszer csak jön a debreczeni direktoriumtól egy szigorú rendelet. A község határában van gróf Zichy Géza egyik uradalma, amelyet a földesiek béreltek. Arról szólt a rendelet, hogy a bérösszeget nem az uradalomnak, hanem a direktorium pénztárába kell befizetni. Balogh Mihály vakargatta a fejét, ezt már ő sem tartotta rendjén, de hát a rendelet nagyon szigorú volt, főbelevést, meg akasztást emlegetett, hát befizettette a bérösszeget a községi pénztárba. Ekkor már husvét felé járt az idő. Jön ám Debreczenből a hír. Megszűnt a proletár-uralom!

Nagyot gondolt erre id. Balogh Mihály uram. Józan okos eszével belátta, hogy a haszonbért annak kell fizetni, aki a föld. Kivette a községi pénztárból a befizetett összegeket és oda adta a bérlőknek azzal az utasítással, hogy fizessék be az uradalom pénztárába. Ugy is lön. Nem is történt Földesen a vörös rém garázdalkodása alatt senkinek sem rövidsége.

A debreczeni rendőrség csak dicséretet talált Földesen. Most a földesi gazdák körében mozgalom indult meg, hogy id. Balogh Mihály „direktoriumi elnököt” jutalmazzák. Amint hírlik, a gyűlésnek már is szép eredménye van és id. Balogh Mihály uram rövidesen élvezni fogja becsületessége jutalmát.

Felhívás eskütételre. Debreczen város polgármestere ezúton is felhívja a törvényhatóság amaz ügyosztályait, amelyeknek alkalmazottjai a m. kir. belügy-

Az amerikai „Kék szakáll” bünei.

Tizennégy feleségét ölte meg. — A tizenötödik megmenekült. — A többszörös gyilkost letartóztatták.

Amerikát egy ujkori „Kék szakáll” borzalmai tartják izgalomban. A szörnyeteg már kézre került és a kaliforniai Los-Angeles börtönében várja, míg törvényt íllnek fölötte. A „Kék szakáll” neve Huirt James.

Huirt bevallotta, hogy két év előtt

gyilkolási vágy vett erőt rajta, de csak asszonyokat gyilkolt és e célból többször házasodott.

A rendőrség kiderítette, hogy Huirt először a háboru első évében nősült és azóta gyors egymásutánban legalább tizenötöszer házasodott. Ő maga többet is koncedál, de már nem igen emlékszik rájuk.

Egyik nejét Deloney Ninát, csinos fiatal nőt, akinek négyezer font hozománya is volt, kalapáccsal ütötte agyon.

A holttestet motorkocsin szállította el a hegyekbe, ahol elrejtette. Első felesége egy csónakkiránduláson tűnt el, a férj jelen volt, amikor neje belesett a vízbe. Volt olyan felesége is Huirtnek, akinek a leánynevére sem emlékszik. A rendőrség szerint tizennégy neje halt meg rövid négy év alatt.

A többszörös gyilkost épp akkor tartóztatták le, amikor legutolsó feleségét egy hegyi kirándulásra kísérte. Ez az egy asszony így életben maradt.

miniszter ur idevonatkozó rendelete értelmében ez év április 29-én és 30-án az új hivatalos esküt még nem tették le, hogy esküt nem tett alkalmazottaikat utasítsák, hogy e hó 21-én, pénteken délben 12 órakor a közgyűlési teremben az eskü letétele végett jelentkezzenek.

300 menekült Debreczenben. Keil Elemér ezredes értesítette a városi tanácsot, hogy pénteken 300 menekült érkezik Debreczenben, akiknek elhelyezéséről gondoskodni kell. A tanács úgy határozott, hogy ezeket a Szalvatorban helyezik el, ha ehhez a térparancsnokság is hozzájárul, akiknek segítségét is kéri a Szalvator-kelő felszereléséhez.

A Divat Szalon nyári száma, színházi- és sportlapok, sportképek, bélyegek kaphatók a Színházi Figarónál.

Összeiró-biztosok figyelmébe. A választási névjegyzék elkészítésénél működő összeiró-biztosokat felhívom, hogy f. hó 21-én délután 6 órakor a város-háza közgyűlési teremben tartandó együttes értekezleten jelenjenek meg. Tárgyak: jelentések és a közszemlére tétel szabályainak megállapítása. *Csobán Endre*, főlevéltárnok.

Pünkösztör református énekes- és imakönyvek, valamint katolikus imakönyvek nagy választékban kaphatók a „Méliusz” könyvkereskedésben.

Nem fogadta el a postapénzt. Szücs István Csapó-utca 98. sz. alatti hentes nem akarta elfogadni üzletében a postapénzt. A rendőrség Szücs István az állam hitelének megrontása címén 200 korona pénzbüntetésre és 4 napi elzárásra ítélte.

A házbéremelés szabályai és „Hogyan kell lakásügyekben eljárni” című, bérlők és háztulajdonosok számára egyaránt nélkülözhetetlen hasznos utmutatók most jelentek meg és kaphatók a „Méliusz” könyvkereskedésben. Ára darabonként 3 korona 30 fillér.

LEGROSSZABB NYAKKENDŐIT is újja alakítják Péterfia-utca 53. sz. alatt, udvarban balra.

A közönség szíve. A Teleki-utca 17. számú ház lakói 60 koronát küldötték az Egyetértés gyorssegély-alapja javára. A nemes szívű adományért fogadják a szegények hálás köszönetét.

Elhunyt theologus. Megható körülmények között hunyt el f. hó 18-án Soltész Elemér hittan-hallgató ifju, Soltész Elemér nagy-

bányai lelkész, egyházkerületi jegyző fia. Theologiai tanulmányainak megkezdésére még az év őszén bejött Debreczenbe, de sorvasztó kór csakhamar ágyba, hosszas szenvedés után pedig sirba döntötte 19 éves korában. Szüleitől távol halt meg, anélkül, hogy a szerető gyöngédség csak egyszer is enyhíthette volna simogató kezeivel a halálos küzdelem fájdalmas vívódásait, mert a szülők az átkos oláh megszállás miatt nem juthattak el kedves gyermekükhöz. A sok reményre jogosító kiváltságos tehetségű ifju temetése 20-án, csütörtökön délelőtt ment végre nagy részvét mellett. A temetésen a kiterjedt debreczeni és vidéki rokonságon kívül megjelent Márk Endre udv. tan. polgármester, a theologiai tanárkar, a theologiai ifjuság és a résztvevő ismerősök nagy száma. A gyászistentisztelet a Kossuth-utcai templomban volt, hol dr. Baltazár Dezső ref. püspök mondott könynyekig megindító imát. Ezután kikísérték a halottat a Kossuth-utcai temetőbe, hol Mezei Béla s. lelkész bucsuztatta el a pályatársak nevében, vázolván a vesztéséget, mely a theologiai ifjuságot egyik legkiválóbb tehetségű tagjának elvesztésével érte. Ezután örök nyugalomra helyezték a drága porokat.

Pünkösztör képes levelező-lapok nagy választékban kaphatók a „Méliusz” könyv- és papirkereskedésben.

Férfi- és női szabómes-terek figyelmébe! Mindazok, akik az arubévasárlási szövetkezetbe beiratkoztak és részjegyeiket kifizették, legkésőbb folyó hó 25-én, kedden délig állítsák össze anyagszükségletüket és azt jelentésük be Koros Sándornál. Azon mesterek, akik a szövetkezetbe még eddig be nem iratkoztak, beléphetnek és anyagszükségletüket is bejelenthetik egyuttal ugyanott.

SZALMAKALAPOK férfiak, fiúk és leánykák részére legolcsóbban beszerezhetők Frank Imréné, Piac-utca 43.

Dr. Szelényi Árpád feleb-vezése. Ismeretes, hogy dr. Szelényi Árpád gyógyszerész különböző manipulációk miatt több hét óta előzetes letartóztatásban van. Dr. Szelényi Árpád felfolyamodásban kérte szabadlábra való helyezését és 200,000 korona óvadékot ajánlott fel. A törvényszék

a kérelmet elutasította, erre Szelényi újabb kérést nyújtott be a Táblához, amelyben már 250,000 koronát ajánlott fel. A Tábla azonban ezt a kérést is elutasította és így dr. Szelényi Árpád letartóztatásban marad.

Legszébb kalapudonságok Frank Edéné, megyeháza mellett.

Lopják a villamos áramot. Debreczen sz. kir. város világitási vállalata több egyén ellen feljelentést tett a rendőrségen, hogy a fővezetékbe mellévezetékét kapcsolnak be és így a világitási vállalatot megkárosították. Legutóbb Deli Pirooska Miklós-u. 50. szám alatti lakosnál jöttek rá, hogy jogosulatlanul fogyaszt áramot. A vezetékét K. Gy. pincér kapcsolta be. A rendőrség Deli Pirooska ellen az eljárást megindította.

Kedden átveszik a halastavakat. Dobránszky Sándor, a Haltenyészti Részvénytársaság elnöke értesítette a városi tanácsot, hogy hétfőn Debreczenbe érkezik a közgyűlési határozat értelmében a halastavak átvételére, amelyet kedden tartanak meg. A közgyűlés ugyanis úgy határozott, hogy a szerződést 15 évvel meghosszabbítja s 10 évre lemond a haszonrészeseledésről és ezalatt köteles a Haltenyészti Részvénytársaság a halastavi építkezéseket a saját költségén befejezni s tíz év múlva jó karban a városnak átadni. Ez idő alatt csak a haszonbért fizeti. A tanács örömmel vette tudomásul az értesítést, amelynek folytán legközelebb megválasztja megbízottait az átadáshoz.

STENDEL KÁROLY

a debreczeni m. kir. államrendőrség fogásza, fogmütermét Batthyány-utca 16. (saját ház) áthelyezte. Fogad délelőtt 10—12-ig és délután 3—5 óráig.

Football-szabályok kézikönyve, a sportemberek hasznos utmutatója kapható a „Méliusz” könyvkereskedésben. Ára 13 kor. 20 fillér.

Beszűntették a Tisza-vonatot. A Tisza-vonat, mely Debreczenben minden szerdán délután 7-52-kor érkezett és Duna-vonatot, mely Debreczenből minden péntek reggel 8-13-kor indult, — közlekedését a máv. igazgatósága besűntette.

Besurranó tolvajok. Ferenczy Miklós 251. sz. rendőr panaszt tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek éjszaka folyamán behatoltak az udvarára a kerítésen át, feltörték a kamarát és onnan különböző fehérműveket, apró jószágokat mintegy 2000 korona értékben elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

Dr. Szöllösi nemi betegeknek rendel, Hungária-épület.

A Közellátási Hivatal értesíti a közönséget, hogy a rendkívüli fogyasztási igazolványok 4. (negyedik) számú szelvényeire egyenként két doboz gyufa vásárolható ugyanannál a kereskedőnél, akinél a fogyasztási jegy cukorra van előjegyezve. A gyufa ára dobozonként 1 korona 10 fillér. Egyben felhívja a hivatal a kereskedőket, hogy utalványukat a hivatalos órák alatt átvenni sziveskedjenek.

VILLAMOS VASALÓ, főzőlapok, VILLANVMOTOROK, dynamók, lámpákat készit és javit, ELÉGTT VILLANVMOTOROKAT, sárga és veres rezet veszek. Földvári Debreczeni I. Elektrotechnikai Gyar Széchenyi-utca 55. Magyar-német levelező kisasszony felvétetik.

KÖZGAZDASÁG

Milyen áron keltek el a reform. egyház házai?

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A ref. egyháznál árverést tartottak néhány ingatlanra. Az árverésen a következő árakat érték el: Hadházi-uti pusztai telek (kikiáltási ár 20.000) 40.000 K. (Dr. Lengyel Károly).

Péterfia-utca 19. sz. ház (kikiáltási ár 275.000 K) 305.000 K. (Kricsfalusi Jenő alezredes).

Egyalmalom-u. 9. sz. ház (kikiáltási ár 70.000 K) 130.000 K. (Özv. Papp Dezsőné).

Varga-u. 4. sz. ház (kikiáltási ár 70.000 K) 110.000 K. (Lakatos Mihály).

Piac-u. 2. (kikiáltási ár 250.000 K) 401.000 K. (Dr. Berencsy Zoltán).

A Dégenfeld-tér 4. sz. ház kikiáltási ára 280.000 K volt, de csak egy ajánlattevő akadt 300.000 koronával.

Mint értesülünk, több ingatlanra utóajánlatot adnak be.

A Gazdasági Egyesület hírei.

A kendermagra oly csekély a rendelkezés, hogy a mai viszonyok között azt meghozni nem érdemes.

Mangalica sertésnek a gödöllői Korona-uradalom már nem tud adni, a gazdasági egyesület pedig azt onnan akarta beszerezni.

Kéveköző zsinogot akik az egyesület után akarják beszerezni, az egyesületnél mielőbb jelentkezzenek.

A csépléshez szükséges szénmenyiséget saját érdekében e hó 25-ig gazdasági egyesületünkkel okvetlen jelentsek be.

A szőlőbirtokokat nem parcellázzák. Budapestről jelentik: A Magyar Szőlőgazdák Egyesülete foglalkozott a földbirtokreformmal. Drucker Jenő igazgató fejtegette a javaslatot, amelyben szó sincs — mondta — a szőlők parcellázásáról. Nagyobb birtoktesteknél, ahol intenzív szőlőművelés is folyik, megfelelő mezőgazdasági területet mentesítenek a parcellázás alól. — Az egyesület ezután diszelnökké Zselénszky Róbert grófot, elnökké Bernáth Béla kisdzapparti képviselőt választotta.

A malmok őrési pótdíjának megállapítása. A gabonagyűjtés országos kormánybiztosának 6500—1900. sz. a. kelt és egyéb idevonatkozó rendelkezései értelmében a benzín- és gázolajüzemű, valamint a villamos motorüzemű malmok az 1500—1920. G. O. K. sz. rendelet 2. §-ában engedélyezett őrési (darálási), vámon felül őrési pótdíjat (benzín-, illetve olajpénzt) számíthatnak fel az őrítendő feleknél. Ehhez képest a Gabonagyűjtés Országos Kormánybiztossága debreczeni kirendeltségének értesítése szerint a Debreczen sz. kir. város területén őrli malmok közül kizárólag csak Hercz Ignác-féle „Hunyadi malom”, az Aufrecht Alajos és társa-féle „Hortobágy” malom és a „Hungária” hengermalom-vállalat szedhet őrési pótdíjat. Az említett malmok a 6500—1920. GOK. sz. rendelet szerint az oda behozott termény minden métermázsája után őrési pótdíjat, illetve benzinpénzt, olajpénzt számíthatnak fel. Az említett malmok a rendelet alapján általuk szedett pótdíjra vonatkozó figyelemzetést tartoznak üzemük telepén feltűnő helyen kifüggeszteni. Közélemezési ügyosztály.

A tej forgalmának szabaddá tétele. Budapestről jelentik: A Gazdasági Tudósító je-

lentése szerint az Országos Árvizsgáló Bizottság legközelebb foglalkozik a tej forgalmának szabaddá tételével. Csupán a betegek és csecsemők szükségletének fedezésére szolgáló tejet maximalják.

Házvétel egy millió koronáért. Ősi ház cserélt gazdát a múlt hónapban. A Csanák—Weszpremi örökösök tulajdonát képezi. Bika melletti emeletes házat, melynek klasszikus homlokzata messziről feltűnik, megvette egy millió koronáért Goldstein Albert kereskedő.

Lakásügyi utmutató,

melyet dr. Borsos Endre, a lakásügyek miniszteri biztosa vizsgált felül és ára 16 kor. 50 fill., továbbá

„Az érvényben levő lakásrendeletek gyűjteménye”, — dr. Fabinyi igazságügyi miniszteri titkár összeállításában, ára 33 korona, most jelentek meg és kaphatók a „MÉLIUSZ” könyvkereskedésben.

Viseljünk zöld lombot!

SPORT

Debreczenbe helyezett kiváló sport-ember. A budapesti Sporthirlap írja: „Bandenburg József dr. ezredorvost, a Beac futballszakosztályának elnökét, a zalai ezred orvosfőnökét helyezték át Debreczenbe. Távozására érzékeny veszteséget jelent az egyetemi csapatra, amelynek Bandenburg dr., mint játékos is, egyik kitudó erőssége volt.

Debreczeni egyesületek vidéken Mozdalmasnak ígérkezik a pünköszt a debreczeni egyesületek számára. Amíg a DKASE és a DVSC a budapesti VAC-ot látják vendégül Debreczenben, addig a többiek vidékre rándulnak ki. A DTE pünköszt mindkét napján Kisvárdán mérközik a KSE, illetve a Testezők ellen. A DEAC Kisújszálláson és Török-szentmiklóson játszik. A DMTK valószínűleg Hajdúnánáson vendégszerepel. A jöképességű KITE szintén Kisújszálláson és Püspökladányban vendégszerepel.

A DKASE Ügető-téri sporttelepén ma délután fél 6 órakor a Debreczeni Nyomdász Sport Club kombinált csapata nyilvános mérkőzést tart a DKASE kombinált csapatával. Belépő-díj 2 korona.

Uj bajnoki terminusok. A Kerület az elmaradt DTE—DKASE bajnoki mérkőzés terminusául június 6-át, míg a DEAC—DVSC mérkőzésre június 3-át jelölte ki.

A Debreczeni Ifjúsági SE. péntek este fél 7 órakor összejövetelt tart a Magyar Király-kávéházban. Tárty: A csapatbejelentés. Elnök.

Árlejtési hirdetés.

A debreczeni m. kir. állami gyermekmenhely 2000 pár különböző nagyságú bőrből készült és bőrtalpu gyermekcipő, 100 pár hasonló minőségű dajka papucs és 1000 pár szintén különböző nagyságú gyermek harisnya azonnali szállításra pályázatot hirdet. A részletes szállítási feltételek, illetve a szállítandó cipők és harisnyák nagyság szerinti részletes kimutatása a menhely gondnoki

Könyvujdonságok

magyar-, német-, angol- és francia nyelven nagy választékban naponként érkeznek és kaphatók a „Méliusz” könyvkereskedésben.

Debreczen város és a Tiszántuli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.

hivatalában hétköznapokon a délelőtti órák alatt megtekinthetők.

Mindezen szükségletek szállításánál 5000 korona bántpénz letétele szükséges, mely bántpénz óvadékképes értékpapírokban is lehet. Árajánlatok 1 koronás bélyeggel ellátva, zárt borítékban a gyermekmenhely igazgatóságához címezve folyó évi május hó 26-án reggeli 8 óráig a gondnoki hivatalban nyújtandó be, ahol egyidejűleg a bántpénz is befizetendő. Az árajánlatokhoz minták is csatolandók. A borítékban az ajánlattevő neve és lakhelye is feltüntetendő. Csakis azok pályázhatnak, akik a menhely igazgatósága előtt ismeretesek, akik pedig ismeretesen nem volnának, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat a helybeli kereskedelmi- és iparkamara bizonylatával igazolni.

Debreczen, 1920 május 20.

Az Igazgatóság.

Bélyeggyűjtők! A világ minden részéből érkező sorozatok és egyes darabok kis- és nagygyűjtők részére. Válogatni lehet reggel 8-tól este 6-ig, HARMÁTHY KÖNYVÜZLET! — Régi magyar bélyegekből dus választék!

Most érkezett áruk!

- ◆ Szilva lekvár
- ◆ Borkő
- ◆ Keményítő
- ◆ Gyufa
- ◆ Hamuzsir
- ◆ Vaszpor
- ◆ Naftalin
- ◆ Hegyikréta
- ◆ Klormész
- ◆ Kékitő
- ◆ Ruhafesték
- ◆ Timsó
- ◆ Porfesték minden szín
- ◆ Firneisz valódi
- ◆ Budal föld
- ◆ Gipsz
- ◆ Gyanta
- ◆ Enyv

Legolcsóbban kapható: Kontsek Gézánál, Kossuth-utca.

Gummbélyegzők

gyorsan és pontosan készülnek a **DEBRECZENI ELSŐ BÉLYEGZŐGYÁR** ÉS KÖNYVNYOMDÁBAN **Piac-utca 81. szám.**

ELSŐ DEBRECENI HÁZISZEMÉT FUVAROZÁSI VÁLLALAT FENNÁL 18 ÉV ÓTA.

Elvállal háziszemét fuvarozást naponta és kocsiszámra, — különlgával elvállal bármilyen fuvarozást. :-: **Fuvarbejelentéseket kérjük a Szász-féle dohánytözsdeben, (Piac-utca 60. szám alá).**

APRÓHIRDETÉSEK
Hétköznapokon tíz szög 5 korona, minden további szög 50 fillér. — Vasárnap 10 szög 6 korona, minden további szög 60 fillér. Vasatagabb betűből szedve duplán számítatik.

AJÁNLAT

Bélyegzőgyár és vésőintézet Pauló I. Batthyány-u. 22. 2187

Gyermekfehérneműek, apacsingek, trikók, kitudó gummipelenkák, szalagok, Jambó-sapkák, szandálók, zoknik érkeztek dr. Hegedűsné gyermekdivatházába, Simonffy-utca 2. 2181

Geló Sándornál pusztarajok kaphatók, családonként 600 korona, Kabán, Nap-utca 217. 2201

Pergettett méz kapható. udai Ézsaiás-utca 15. 2200

2000 koronát adok annak, ki június 1-ére szerez nekem egy két szoba, konyha, lehetőleg fürdőszobás lakást. Cim a kiadóban. 2198

Városi kertészetben

kiültetéshez alkalmas cserépes virágok, öszlikék és zöldség-palánták jutányos áron beszerezhetők.

Debreczen város nagyerdő kertészete.

KERESLET

Régiségeket, ugymint porcellánokat, poharakat, órákat, ezüstöt, régi ezüst pénzeket, bronz tárgyakat, mindennemű diszmutárukat veszek és eladok. Deutsch, Arany János-utca 57. sz. Keresztépület. 1980

Erdélyi menekült szakképzett gazdasági gépész-lakatos állást keres. Cim Erdélyi menekültek kirend. Simonffy-utca 1/c. 2185

Hamisfogakat, töröttet is veszek. Tamás, József kir. herceg-utca 10. szám. 2182

Takarítóné azonnal felvétetik. Pannonia-szálloda. 2202

Fiatal, ügyes fodrásznő, ki manikűröz is, felvétetik. Jelentkezés a nagyerdői fürdő-vállalat irodájában délután 3—6-ig. 2195

ELADÁS

Kitudó fajbor 150—200 literes hordókban eladó. Mogyoróssy Rákóczy-u. 45. szám. 2190

Egy 4 éves jó fejős tehén eladó. Zöldfa-utca 14 a. 2192

Fiu-cipő új, 37-es eladó. Batthyány-utca 14, udvarban hátul. 2199

Vaskonyha eladó Széchenyi-utca 19. sz., udvarban. 2197

Elegáns frakk, cilindert és fekete kemény kalap eladó. Ára megtudható az Aranyegyszaru gyógyszerárban (színház mellett). 1940

Szappanfőzéshez való SÓSAV

128 fokos marószóda 70 K
Részgállc. 53 K
Rizskeményítő 140 K

Ezenkívül mézdes füge, kecskeméti jam, Dianna sóborszesz, Sldd, Apolló, Junó- és Meteor kékviz, Hegyikréta és Cinkwelsz érkezett

VETÉSSY fűszerüzletébe, Bethlen-utca 36.

Felelős szerkesztő: **Dr. SZATAI FERENC.**

Kiadja: Debreczen sz. kir. város és a Tiszántuli református egyházkerületkönyvnyomda-vállalata.